

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА(без відривна) ДФН
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЗФН**

для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта

Київ-2023

Розробники:

Вертугіна Валентина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Волинець Юлія Олександрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від 08 лютого 2023 р. № 1

Завідувач кафедри Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ред. 2020 р.)

08.02.2023 р.

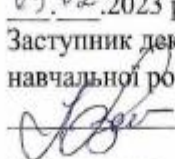
Гарант освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ред. 2020р.)

 Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму перевірено

09.02.2023 р.

Заступник декана Факультету педагогічної освіти з науково-методичної та навчальної роботи

 Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __
(підпис) (ПІБ)

(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	Обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів / годин	33/990	52,5/1575
Курс	2	2
Семестр	4	4
Кількість змістових компонентів з розподілом:	6	6
Обсяг кредитів	9/270 год	9/270 год.
Обсяг годин	270	270
Тривалість (у тижнях)	6	6
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Бази практики:

ЗДО №773, ЗДО 522, ЗДО 295 (м. Київ) та ін.

3. Мета і завдання виробничої практики

Мета: систематизація, розширення і поглиблення теоретичних знань, формування фахових компетентностей у галузі дошкільної освіти.

Завдання практики:

- Мотивувати студентів спеціальності «Дошкільна освіта» до майбутньої професії;
- формувати фахові компетентності в процесі практичної організації інтегрованого педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти на рівнях: педагог-дитина, педагог-батьки, педагог-педагог;
- удосконалювати рефлексійні навички майбутніх вихователів у середовищі закладу дошкільної освіти;

Завдання виробничої практики передбачають формування таких компетентностей:

- **Інтегральна компетентність** – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв’язувати проблеми.

ЗК-4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-5. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків власної професійної та інноваційної діяльності.

ЗК-6. Здатність до співпраці та взаємодії у команді.

ЗК-7. Здатність до самокритики та сприймання конструктивної критики

ЗК-11. Здатність до забезпечення безпеки діяльності власної та інших учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності:

ФК-8. Здатність до організації ігрової (провідної), художньо-мовленнєвої і художньо-продуктивної (образотворча, музична, театральна) діяльності дітей раннього і дошкільного віку

ФК-10. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їх можливостей (інклюзивна освіта)

4. Результати проходження практики:

ПРН-9. Вживати заходів щодо збереження фізичного і психічного здоров’я дітей та власного

ПРН-11. Здійснювати суб’єкт-суб’єктну взаємодію і міжособистісне спілкування з дітьми раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.

ПРН-12. Володіти технологіями організації розвивального середовища в групах дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-13. Аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини та враховувати їх в освітньому процесі ЗДО.

ПРН-14. Впроваджувати інноваційні педагогічні технології виховання і навчання в освітньому процесі ЗДО.

ПРН-16. Планувати освітній процес в ЗДО; розробляти плани та конспекти різних форм освітньої діяльності дітей дошкільного віку з урахуванням вікових особливостей та індивідуальних відмінностей

ПРН-20. Відповідально ставитись до виконання посадових обов'язків вихователя дітей дошкільного віку.

5. Структура практики

№ з/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт		
		Разом	Самостій на робота	Індивіду альні завдан
		270 год	180 год	90 год.
ЕТАП I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БАЗОЮ ПРАКТИКИ				
1.	Ознайомлення з приміщенням базового ЗДО, роботою працівників ЗДО. Бесіда з директором, вихователем-методистом, іншими працівниками ЗДО. Проведення вхідного інструктажу.	4	4	
	Ознайомлення з документацією групи раннього віку, з плануванням освітньої роботи в групі.	2	2	
	Ознайомлення з розвивальним середовищем ЗДО (еколого-природниче, предметно-ігрове), наявністю осередків (куточків) в групі.	2	2	
	Знайомство з дітьми раннього віку, налагодження контактів	2	2	
	Ознайомлення з вимогами БКДО (2020) щодо виховання і розвитку і навчання дітей раннього віку та рекомендаціями, висвітленими в програмах навчання, виховання, розвитку дітей раннього віку («Дитина», «Впевнений старт», «Соняшник» тощо)	2	2	
2.	Спостереження і аналіз педагогічної діяльності вихователя групи дітей раннього віку	15	10	5
	Включення в освітній процес групи раннього віку: проведення спостереження, участь у різних освітніх формах і фрагментах життєдіяльності, організація особистісно зорієнтованої діяльності з дітьми раннього віку	10	10	
	Складання індивідуального плану проходження практики.	5		5
	Всього	42	32	10
ЕТАП II ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНИЙ.				

ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ В ПАРІ З ВИХОВАТЕЛЕМ				
1.	Практична діяльність студентів в парі з вихователем: допомога в підготовці до проведення різних видів діяльності, проведення окремих видів діяльності у супроводі вихователя в групі раннього віку	30	30	
2.	Аналіз предметного середовища групи. Відповідність його наповнення гігієнічним і педагогічним вимогам.	15		15
	Всього	45	30	15
ЕТАП III ДОСЛІДНИЦЬКИЙ				
1	Виконання обов'язків вихователя групи дітей раннього віку (у супроводі вихователя-наставника). Проведення різних форм життєдіяльності з дітьми раннього віку	40	30	10
	Здійснити аналіз природного середовища групи дітей раннього віку (наявність куточка природи, мешканці куточка природи, відповідність підбору кімнатних рослин для групи раннього віку, доручення дітям)	10	10	
2	Вивчення особистості дітей раннього віку. Підібрати діагностичні методики сенсорного розвитку дітей раннього віку	15		15
3	Провести міні-дослідження сенсорного розвитку дітей раннього віку. Зробити відповідні висновки і надати рекомендації щодо підвищення рівня сенсорного розвитку дітей	20	20	
	Всього	85	60	25
ЕТАП IV ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ РАНЬОГО ВІКУ				
2	Проведення освітньої роботи з дітьми раннього віку протягом першої чи другої половини дня	38	38	
3	Підготовка і проведення розваги : показ лялькового театру	10	10	
4	Виготовлення посібника для дітей раннього віку для розвитку сенсорики	15		15
	Виготовлення атрибутів (наголовники, нагрудники) для дітей до однієї рухливої гри	10		10
	Створення підбірки рухливих і дидактичних ігор для дітей раннього віку (10-12 з описом)	5		5
	Всього	78	48	30
ЕТАП V РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ. УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ				
1	Аналітика власної діяльності студентом-практикантом за векторами: емоції, процес, результати.	9	4	5
2	Оформлення матеріалів звітної документації.	9	4	5
3	Підготовка й участь у звітній конференції в ЗДО і Факультеті педагогічної освіти.	2	2	
	Всього	20	10	10
	Разом	270	180	90

6. Програма практики

6.1. Зміст практики

Особливості організації і проведення практики

Практика проводиться у групах дітей другого, третього року життя у закладах дошкільної освіти.

Студент призначається в одну з груп дітей раннього віку, у якій працює протягом усього періоду практики за розкладом вихователя-наставника

Тривалість робочого дня студента-практиканта – 6 год.

Робочий день розпочинається о 8 год., закінчується о 14.00 год. (перша зміна).

Друга зміна розпочинається о 12.00 год., закінчується о 18.00 год.

Роботу з дітьми студенти-практиканти здійснюють під супроводом вихователя-наставника, який несе відповідальність за життя, здоров'я дітей групи, їх навчання і виховання.

ЕТАП I

МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БАЗОЮ ПРАКТИКИ

Студенти ознайомлюються з приміщенням базового ЗДО. Проводиться бесіда з директором, вихователем-методистом, іншими працівниками ЗДО, із педагогічним процесом групи, спостерігають і аналізують заняття, які проводить виховatelj; здійснюють психолого-педагогічне вивчення дітей. Починаючи з третього дня практики студенти стараються самостійно проводити прийом дітей, прогулянку, ігри, організацію життєдіяльності дітей. Ознайомлюються з документацією групи раннього віку, з плануванням освітньої роботи в групі. Ознайомлюються з розвивальним середовищем ЗДО (еколого-природниче, предметно-ігрове), наявністю осередків (куточків) в групі. Спостерігають за роботою вихователя і аналізують педагогічну діяльність вихователя групи дітей раннього віку. Включаються в освітній процес групи раннього віку: проведення спостереження, участь у різних освітніх формах і фрагментах життєдіяльності, організація особистісно зорієнтованої діяльності з дітьми раннього віку

Ознайомлюються з вимогами БКДО (2020) щодо виховання і розвитку і навчання дітей раннього віку та рекомендаціями, висвітленими в програмах навчання, виховання, розвитку дітей раннього віку («Дитина», «Впевнений старт», «Соняшник» тощо)

Складають індивідуальний план проходження практики.

ЕТАП II

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ. ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ В ПАРІ З ВИХОВАТЕЛЕМ

Студенти працюють в парі з вихователем: допомагають в підготовці до проведення різних видів діяльності, проводять окремі види діяльності у супроводі вихователя в групі раннього віку.

Аналізують предметне середовище групи, визначають відповідність його наповнення гігієнічним і педагогічним вимогам. Самостійно розробляють критерії аналізу

ЕТАП III ДОСЛІДНИЦЬКИЙ

Студенти виконують обов'язки вихователя групи дітей раннього віку (у супроводі вихователя-наставника). Проводять різні форми життєдіяльності з дітьми раннього віку

Здійснюють аналіз природного середовища групи дітей раннього віку (наявність осередку природи, мешканці осередку природи, відповідність підбору кімнатних рослин для групи раннього віку, доручення дітям. Критерії розробляють самостійно)

Вивчають особистості дітей раннього віку. Підбирають діагностичні методики сенсорного розвитку дітей раннього віку

Проводять міні-дослідження сенсорного розвитку дітей раннього віку. Роблять відповідні висновки і надають рекомендації щодо підвищення рівня сенсорного розвитку дітей

ЕТАП ІV

ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ РАНЬОГО ВІКУ

Студенти проводять освітню роботу дітьми раннього віку протягом першої і другої половини дня

Готують показ лялькового театру, вивчають ролі, тренують інтонацію, вчать «водити» персонажі. Проводять розвагу : показ лялькового театру

Виготовляють посібник для дітей раннього віку для розвитку сенсорики

Виготовляють атрибути (наголовники, нагрудники) для дітей до однієї рухливої гри

Створюють підбірку рухливих і дидактичних ігор для дітей раннього віку (10-12 з описом)

ЕТАП V

РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ.

УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Студент-практикант аналізує власнудіяльність за векторами: емоції, процес, результати.

Готуються й беруть участь у звітній конференції в ЗДО і Факультету педагогічної освіти.

6.2. Перелік індивідуальних завдань для студентів

Етап I. 1).Спостереження і аналіз педагогічної діяльності вихователя групи дітей раннього віку

2).Складання індивідуального плану проходження практики

Етап II. Аналіз предметного середовища групи. Відповідність його наповнення гігієнічним і педагогічним вимогам.

Етап III.1) Виконання обов'язків вихователя групи дітей раннього віку (у супроводі вихователя-наставника). Проведення різних форм життєдіяльності з дітьми раннього віку

2) Вивчення особистості дітей раннього віку. Підбір діагностичних методик сенсорного розвитку дітей раннього віку

Етап IV. 1) Виготовлення посібника для дітей раннього віку для розвитку сенсорики

2)Виготовлення атрибутів (наголовники, нагрудники) для дітей до однієї рухливої гри;

3) Створення підбірки рухливих і дидактичних ігор для дітей раннього віку (10-12 з описом)

Етап V.1) Аналітика власної діяльності студентом-практикантом за векторами: емоції, процес, результати.

2) Оформлення матеріалів звітної документації.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

Студенти Університету під час проходження практики зобов'язані:

- під час установчої конференції ознайомитись із розпорядженням директора Педагогічного інституту щодо направлення на базу практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- ознайомитись з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку ЗДО і суворо їх дотримуватись;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики.

Тривалість робочого часу студентів регламентується Кодексом законів про працю України та іншими законодавчими актами, що встановлюють соціально-трудові відносини, і складає для студентів віком від 18 років і старше – не більше 40 год. На тиждень

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики:

- Ознайомлення студентів з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності;
- контроль за своєчасним прибуттям студентів до бази практики та її відвідуванням, виконанням студентами програми практики та індивідуального завдання, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку баз практики;
- отримання від адміністрації бази практики копії (витягу) наказу/розпорядження про прийняття студентів на практику із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників від ЗДО;
- забезпечення разом із керівниками від бази практик, якісного проходження практики відповідно до затвердженої програми;
- контроль умов праці і побуту студентів на базі практики, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
- надання методичної допомоги під час виконання завдань практики, проведення консультацій одо обробки зібраного матеріалу та його використання у звіті про проходження практики;
- участь в установчій та звітній конференціях.

6.4.1. Обов'язки керівників практики від бази практики:

- керівник практики від бази практики здійснює загальне керівництво практикою;
- приймає студентів на практику згідно з календарним планом;
- визначає робочі місця (групи) в структурі ЗДО для проходження студентами практики;
- видає наказ/ розпорядження про прийняття студентів на практику, із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників практикою від ЗДО з числа постійно працюючих вихователів;
- створює належні умови для виконання студентами програми практики;
- надає студентам-практикантам можливість користуватись інформаційними ресурсами, матеріально-технічними засобами та іншими джерелами, необхідними для виконання програми практики;
- забезпечує облік виходу на практику студентів, контролює дотримання ними правил внутрішнього розпорядку;
- проводить інструктажі з техніки безпеки і протипожежної безпеки;
- ознайомлює студентів -практикантів із організацією роботи та функціональними обов'язками на конкретному робочому місці;
- забезпечує та здійснює контроль за виконанням студентами програми практики, допомагає в підборі матеріалу для виконання індивідуальних завдань;

- оцінює якість виконуваної роботи студентами -практикантами, складає характеристику з відображенням таких складових: виконання програми практики (індивідуального завдання), якості професійних знань та умінь, набутих практичних навичок, відношення студентів до роботи тощо.

7. Контроль навчальних досягнень.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Етапи	Вид діяльності	Критерії	Бали	
Етап 1				
	Аналіз педагогічної діяльності вихователя групи дітей раннього віку	підбір критеріїв	2	5
		зміст	1	
		висновки	2	
	Індивідуальний план проходження практики	своєчасність виконання завдання	1	5
		повний обсяг виконання завдання	2	
		якість виконання	2	
	Всього			10
Етап 2	Аналіз предметного середовища групи дітей раннього віку	підбір критеріїв	5	10
		зміст	3	
		висновки	2	
	Аналіз природного середовища групи дітей раннього віку	підбір критеріїв	5	10
		зміст	3	
		висновки	2	
	Всього			20
Етап 3	Підбір діагностичних методик сенсорного розвитку дітей раннього віку (2)	Відповідність віку		56 X2=10
		опис	2	
		результати	2	
	Проведення міні-дослідження сенсорного розвитку дітей раннього віку	Дотримання вимог	5	10
		висновки	3	
		рекомендації	2	
	Всього			20
Етап 4	Підготовка і показ лялькового театру	Самостійний вибір виду лялькового театру.	3	10
		Підготовка і проведення лялькової вистави відповідно до вимог до проведення в групах раннього віку: знання тексту, емоційність, виразність мови, вміння водити персонажів	5	
		Підготовка до проведення лялькового театру поверхова, студент не знає тексту	2	
	Виготовлення посібника для дітей	Доступність віку	5	10
		естетичність	2	

	раннього віку для розвитку сенсорики	Дотримання методичних вимог	3	
	Виготовлення атрибутів (наголовники, нагрудники) для дітей до однієї рухливої гри	естетичність	3	10
		кількість	3	
		відповідність гри	4	
	Створити підбірку рухливих ігор для дітей раннього віку з описом (кількість 10-12)	творчість	1	5
		естетичність	2	
		відповідність віку	2	
	Створити підбірку дидактичних ігор для дітей раннього віку з описом (кількість 10-12)	творчість	1	5
		естетичність	2	
		відповідність віку	2	
	Всього			40
Етап 5	Аналітика власної діяльності студентом-практикантом за векторами: емоції, процес, результати.			5
	Звіт			5
	Всього			10
	Разом			100

7.2. Перелік звітної документації.

Етап 1:

1. Аналіз педагогічної діяльності вихователя групи дітей раннього віку
2. Індивідуальний план проходження практики

Етап 2 :

1. Аналіз предметного середовища групи дітей раннього віку
2. Аналіз природного середовища групи дітей раннього віку

Етап 3:

1. Підбір діагностичних методик сенсорного розвитку дітей раннього віку (2-3)
2. Результати міні дослідження з висновками і рекомендаціями

Етап 4:

1. Фото показу лялькового театру
2. Фото посібника для дітей раннього віку для розвитку сенсорики
3. Фото атрибутів (наголовники, нагрудники) для дітей до однієї рухливої гри
4. Підбірка рухливих ігор для дітей раннього віку (10-12 з описом)
5. Підбірка дидактичних ігор для дітей раннього віку (10-12 з описом)

Етап 5:

1. Аналітика власної діяльності студентом-практикантом за векторами: емоції, процес, результати.
2. Звіт

7.3. Вимоги до звіту про практику

Звіт захищається студентами на звітній конференції. Обов'язковою умовою є створення презентації про практику. Оцінюється чіткість, логічність звіту, конструктивність висновків.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є залік; критерії оцінювання – за загальною кількістю балів.

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань, умінь,

		навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 бали	Задовільно – посередній рівень високий рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань, умінь, навичок, що вимагає повторного проходження

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (2021). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>.
2. Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів: монографія / С. А. Васильєва, Н. В. Гавриш, В. В. Рагозіна. за наук. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький : ІМЕКС - ЛТД, 2021. 226 с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л.Богініч, В.М.Вертугіна, О.М. Половіна [та ін.] ; наук. ред. Г.В. Беленька ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
4. Половіна О.А. Особливості педагогічного супроводу артосвіти дітей раннього віку. *Психолого-педагогічний і соціальний супровід дитинства в контексті сучасної парадигми освіти: Збірник доповідей Всеукраїнської науковопедагогічної конференції*. (27 жовтня 2022 р., м. Дніпро). Дніпро: ДДПУ, 2022 р. 159 с. С. 120-126. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/42767/>
5. Пономаренко Т.О., Євченко Я.Б. (2021) Формування основ сенсорно-пізнавальної компетентності дітей раннього віку *The IX International Science Conference «Trends of development modern science and practice»*. November 16 – 19, 2021. 588 с. С. 394-397. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39347/2/Ponomarenko_Yevchenko_konf_21.pdf

Додаткові:

1. Грама Н. Г. Сенсорний розвиток дітей раннього віку: теорія і практика: монографія. Одеса, 2018. 239 с.
2. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від двох до семи років «Дитина» / наук. ред.. Г.В. Беленька; Половіна О.А., Кондратець І.В.; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Д. Богініч, В.М. Вертугіна та ін. К. : Київ, ун-т ім.. Б. Грінченка, 2021. 568 с.

3. Кошель В.М. Сенсорне виховання дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. для вихователів дітей дошкільного віку, студентів спеціальності «Дошкільна освіта» та батьків. Чернігів: ФОП Баликіна О.В., 2019. 160 с.
4. Половіна О.А., Кондратець І.В. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки.* 2022, (15).С. 119-128. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/43038/>

Додатки

Додаток А

На допомогу студенту-практиканту

*Інтернет-джерела***1. Сенсорні ігри та вправи для дітей раннього віку**

- ✓ Сенсорний розвиток дітей раннього віку
<https://www.pedrada.com.ua/article/2324-sensorniy-rozvitok-dtey-rannogo-vku>
- ✓ Розвиток сенсорних еталонів у дошкільників
https://pidru4niki.com/13680802/psihologiya/rozvitok_sensornih_etaloniv_doshkilnikiv
- ✓ Тенденції, які панують у сучасній науці та практиці стосовно психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку
http://tvogovt.zp.ua/sites/default/files/konceptsiya_osvity_ditey_rannogo_ta_doshkilnogo_viku_vid_09_07_2020.pdf
- ✓ Освітня взаємодія з дітьми раннього віку
<https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39935/>
- ✓ Спільна діяльність дитини раннього віку і дорослого
https://pidru4niki.com/14510322/psihologiya/ranniy_vik_2-3_rik_zhittya
- ✓ Досвід зарубіжних країн з питань естетичного розвитку дітей раннього віку
<https://core.ac.uk/download/pdf/132487754.pdf>
- ✓ Набуття досвіду дій з різними матеріалами, який ґрунтується на сприйманні
<https://www.youtube.com/watch?v=XtcbRuuxXpA>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=VW3i0jfMeCw>
- ✓ Обстеження природного довкілля різними органами чуття: тактильними, кінестетичними, нюховими та смаковими
<https://www.youtube.com/watch?v=4mPEHKdfPuU>.
- ✓ Посібник «Пальчикові ігри для розвитку дітей»
<https://vseosvita.ua/library/posibnik-palcikovi-igri-dla-rozvitku-ditej-279579.html>
- ✓ Пальчикові ігри для дітей раннього віку <https://mini-rivne.com/palchukovi-igru/>
- ✓ Організація мистецької взаємодії з дітьми раннього віку (можна почути й прочитати, скориставшись покликаннями):
https://ipv.org.ua/2021/vseukrainska-naukovo-praktychna-internet-konferentsiia-malenki-liudy-u-velykomu-sviti-rozvytok-dytyny-ranno-ho-viku-v-suchasnomu-sotsiumi/file:///D:/Downloads/peddysk_2013_14_80.pdf
<https://core.ac.uk/download/pdf/32305947.pdf>